

Trygghetsundersökning i polisregion Stockholm

Analys av den regionala
trygghetsundersökningen
2025

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning och bakgrund.....	3
Förändringar 2025	3
Arbetsgrupp för trygghetsundersökningen	3
Otrygghet i området	4
Andra perspektiv på trygghet	6
Utsatthet för brott och kränkning	8
Utsatthet för brott och kränkning i nära relation – nya frågor i enkäten	8
Bedrägerier	10
Är personer utsatta för brott i nära relation otryggare än andra?	11
Förtroende för att polisen och kommunen bryr sig om området	12
Fördjupning: Utveckling i de utsatta områdena och på de öppna drogscenerna	16
Material och metod	16
Resultat.....	17
Diskussion	23

Sammanfattning

Polisregion Stockholm genomför varje år tillsammans med kommunerna en undersökning gällande medborgarnas otrygghet, brottsutsatthet och syn på polisens och kommunens trygghetsskapande arbete. Andelen som uppger att de är otrygga kvällstid uppgår till 18,4 procent, vilket är något lägre än de 20,5 procent som gav samma svar 2024. Sedan 2020 har denna otrygghet minskat med 7,2 procentenheter. Nedgången sker i alla åldersgrupper samt för både män och kvinnor. Det är fortfarande stora skillnader mellan könen, otrygghet är nära dubbelt så vanligt bland kvinnor. Årets undersökning visar att yngre (16–29 år) känner sig otrygga i större utsträckning än andra grupper. Samtidigt är äldre (65–85 år) den grupp där flest uppger att de inte alls går ut ensamma på kvällen av oro för att utsättas för brott. Det är stora variationer mellan olika delar i polisregion Stockholm. Andelen otrygga kvällstid varierar mellan 4 och 32 procent beroende på kommun.

2025 års mätning visar en minskning för brottsutsattheten för brottskategorierna stöld, skadegörelse och bedrägeri, detta jämfört med 2024. Utsattheten för fysiskt våld är i nivå med år 2024. Generellt finns tydliga nivåskillnader mellan brottstyperna, där stöld är mest förekommande och våld minst förekommande. Då nedgången är tydligast i de brottstyper som är mest förekommande, så minskar också skillnaderna mellan de olika brottskategorierna över tid. Årets mätning har undersökt vad för typ av bedrägeri som offren utsätts för. Mejl, telefon och SMS är de vanligaste typerna, samtidigt är *annat* det vanligaste svaret – här kan kortbedrägerier, annonsbedrägerier och investeringsbedrägerier vara möjliga förklaringar.

Nya frågor i årets mätning rör utsatthet för våld och kränkningar i nära relation samt vilket stöd den utsatta har sökt. Ett tydligt mönster är att det grövre våldet är mer ovanligt jämfört med det mer ringa, vilket är i linje med de anmälda brotten. Generellt är det lika stor andel som anmält till polis som kontaktat socialtjänsten eller kvinnor-/mansjour, men det är klart fler som kontaktat vän, kollega med mera. Andelen som anmäler eller tar kontakt ökar ju grövre våldet är, samtidigt är kontakt med vän, kollega med mera likartad oavsett grad av våld. Mätningen visar att en majoritet av brotten inte anmäls till polisen, vilket även gäller för det grova våldet.

Årets mätning visar att det är fler som instämmer i att polisen och kommunerna bryr sig om problem i lokalområdet. En stor andel av befolkningen uppger samtidigt att de inte har någon uppfattning och svarar därför *vet ej*, 34 procent för polisen och 38 procent för kommunerna. Ifall vi studerar de som aktivt misstycker och anser att polisen och kommunen inte bryr sig om de problem som finns i lokalområdet ges en annan bild. 2025 instämde 7 respektive 13 procent att polisen respektive kommunen inte brydde sig om de problemet som finns, båda dessa grupper har minskat successivt under perioden 2020–2025.

Under senare år har stora resurser lagts på de områden som polisen klassificerat som utsatta och de områden kommuner och polisen i samverkan definierat som öppna drogsener. De generella resultaten som tydliggörs i årets mätning om minskad otrygghet och problem i närområdet och ökat förtroendet för polis och kommun gäller även i utsatta områden och i områden med öppna drogsener. Den positiva utvecklingen gäller alltså inte bara de mindre problemtyngda områdena, utan omfattar även de miljöer som tidigare haft de största utmaningarna. Trots detta kvarstår skillnaderna mellan områdestyperna på en hög nivå.

Inledning och bakgrund

Polisregion Stockholm genomför varje år tillsammans med kommunerna en undersökning gällande medborgarnas trygghet. Trygghetsundersökningen är en regional enkätundersökning som samfinansieras av polisregion Stockholm och de tillhörande kommunerna.

Undersökningen tar upp frågeställningar om utsatthet för brott, upplevelser av ordningsstörningar, förtroendet för kommuner och polisen samt otrygghet. Mätningen har genomförts sedan 2020¹ som postal enkät respektive webbenkät till ett slumpmässigt urval av personer 16–85 år som är folkbokförda i polisregion Stockholm (Stockholms län samt Gotland).

Frågeformuläret omfattade 23 frågor på fyra sidor. Det första utskicket gjordes i slutet av april 2025. De som inte besvarat enkäten fick ytterligare två påminnelser. Totalt besvarades enkäten av 61 611 personer, med en svarsfrekvens på 47 procent. Precis som 2024 års mätning har årets mätning haft ett särskilt fokus på att säkerställa en adekvat mängd svarande för den lokala nivån och nå 100 svarande per regionalts statistikområde (RegSO)².

Förändringar 2025

Under 2025 har enkätens frågeformulär utvecklats. Syftet har varit att enkäten bättre ska fånga aktuella brottstrender, brott där anmälningsbenägenheten är särskilt låg samt att förstå vad för stöd de brottutsatta tar del av. De nya brottstrenderna som är i fokus i årets enkät är på vilket sätt offer drabbas av bedrägerier. Gällande brott med stora mörkertal i anmälningsstatistiken har årets enkät valt att lyfta fram och ha ett tydligare fokus på våld i nära relation, därutöver har enkäten undersökt hur personer söker stöd efter att de blivit utsatta³. Därtill har nya frågor som rör andra perspektiv av otrygghet inkluderats. Genomförda förändringar har medfört ett behov av att bortprioritera andra delar av enkäten, de borttagna delarna berör framförallt detaljerade alternativ om hur stölder och skadegörelsebrott skett.

Arbetsgrupp för trygghetsundersökningen

Trygghetsundersökningen och detta korresponderande PM är framtagna av en arbetsgrupp som består av representanter från Polisregion Stockholm, Botkyrka kommun, Sollentuna kommun, Stockholms stad och Länsstyrelsen i Stockholm. Undersökningen har genomförts av Origo Group.

¹ Mätningen 2022 genomfördes endast i ett urval av kommunerna i regionen. För mätningen 2023 hade följande kommuner inte kompletta urval för att generalisera till hela kommunen: Södertälje (enbart urval i ett delområde), Gotland (enbart urval i fyra delområden) och Sigtuna (enbart urval i fyra delområden).

² RegSO är en rikstäckande områdesindelning som är skapad av SCB och som började gälla den 1 juni 2020. RegSO delar in Sverige i 3 363 områden med en befolkning mellan 663 och 22 622 invånare. Polisområde Stockholm består av 536 RegSO och 1 325 DeSO.

³ I kapitlet *Utsatthet för brott och kränkning* analyseras särskilt dessa frågor.

Otrygghet i området

Otrygghet i lokalområdet undersöks genom frågan: ”Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, känner du dig trygg eller otrygg eller går du i stort sett aldrig ut ensam på kvällarna?”. Andel som uppger att de är otrygga⁴ uppgår 2025 till 18,4 procent. Otryggheten är lägre än år 2024 då 20,5 procent uppgav att de kände sig otrygga. Jämfört med 2020 har otryggheten minskat med 7,2 procentenheter. Andelen som inte alls går ut på grund av oro för att utsättas minskat successivt varje år sedan 2020, från 10,2 procent år 2020 till 6,2 procent år 2025, även gruppen som är mycket otrygga har minskat. Andelen som svarar att de är mycket trygga har ökat i motsvarande omfattning som otryggheten har minskat.

Likt tidigare års mätningar och Brottsförebyggande rådets (Brå) Nationella trygghetsundersökning (NTU) indikerar denna mätning flera skillnader i trygghet mellan olika grupper. Utöver olika geografiska indelningar möjliggör den regionala trygghetsundersökningen analyser utifrån grupperna kön, ålder och bostadstyp.

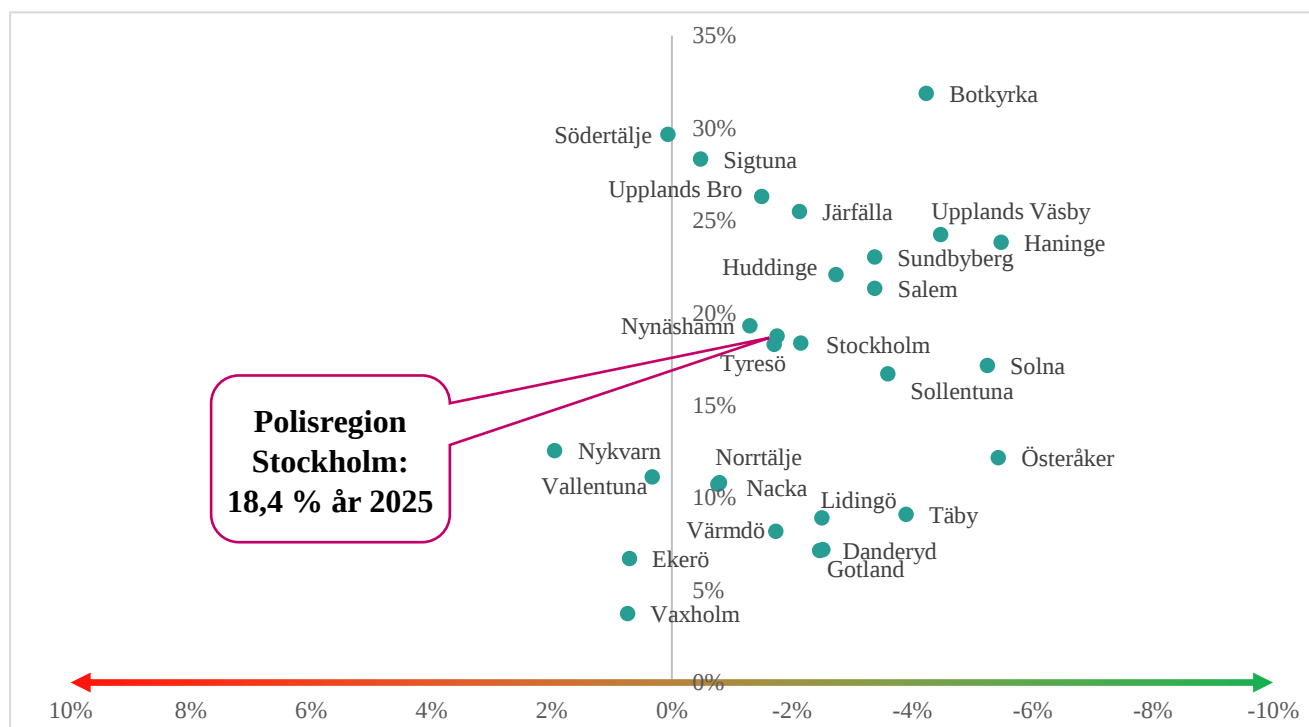
Det är betydligt vanligare att kvinnor är otrygga. 2025 svarade 23,9 procent av kvinnorna att de var otrygga i sitt lokalområde på kvällen jämfört med 12,7 procent av männen. Även om otryggheten har minskat i båda grupperna sedan 2020 och mest för kvinnor (9,8 respektive 4,5 procentenheter för kvinnor respektive män), så är skillnaden mellan könen fortfarande stor. Skillnaden blir än mer markant när andelen som inte alls går ut undersöks, där 9,2 procent av kvinnor anger detta medan 3,1 procent gäller för männen.

Yngre (16–19 år och 20–29 år) uppger en högre otrygghet än andra grupper. Andelen 16–19-åringar samt 20–29-åringar som upplever sig ganska eller mycket otrygga alternativt inte alls går ut är för båda grupperna 19,6 procent. Samtidigt är äldre (65–85 år) den grupp där allra flest svarar att de inte alls går ut ensamma på kvällen av oro för att utsättas för brott (8,1 procent). Den minskade otryggheten går samtidigt att se bland samtliga åldersgrupper och skillnaden mellan åldersgrupperna har minskat.

Utifrån bostadstyp så beskriver personer som bor i hyreslägenhet (25,5 procent) en större otrygghet än de som bor i bostadsrätt (13,6 procent) och villa, radhus eller gård (16,9 procent). För samtliga grupper noteras en nedgång av otryggheten.

⁴ Avser de som svarat ”Ganska otrygg”, ”Mycket otrygg” eller ”Går ej ut ensam på kvällen av oro för att utsättas för brott”.

Figur 1: Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, känner du dig trygg eller otrygg eller går du i stort sett aldrig ut ensam på kvällarna?

Andel som svarar svarat "Ganska otrygg", "Mycket otrygg" eller "Går ej ut ensam på kvällen av oro för att utsättas för brott" på frågan "Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, känner du dig trygg eller otrygg eller går du i stort sett aldrig ut ensam på kvällarna?" Den vertikala axeln (Y-axeln) avser nivå i procent (för 2025), den horisontala axeln (X-axeln) avser utveckling över tid i procentenheter (åren 2024–2025).

Figur 1 illustrerar de stora variationerna i otrygghet mellan olika kommuner i Polisregion Stockholm. Andelen invånare som är otrygga på kvällen i lokalområdet är högst i Botkyrka och Södertälje med 32 resp. 30 procent. I Sigtuna, Upplands-Bro och Järfälla är var fjärde kommuninvånare i åldern 16–85 år otrygg. Otryggheten i det egna närområdet är minst utbrett i Vaxholm (3 procent), Ekerö (6 procent) samt Danderyd, Gotland och Värmdö (strax under 10 procent). Otryggheten har minskat genomgående under tidsperioden i de flesta kommuner. Det råder samtidigt en stor skillnad inom kommunerna. Om otryggheten studeras på en mer lokal nivå kan ännu större geografiska skillnader i otrygghet konstateras. Uppdelat på RegSO i polisområde Stockholm skiljer sig otryggheten från 48 procent (Vårby gård) till 0 procent (Edholma-Kullö).

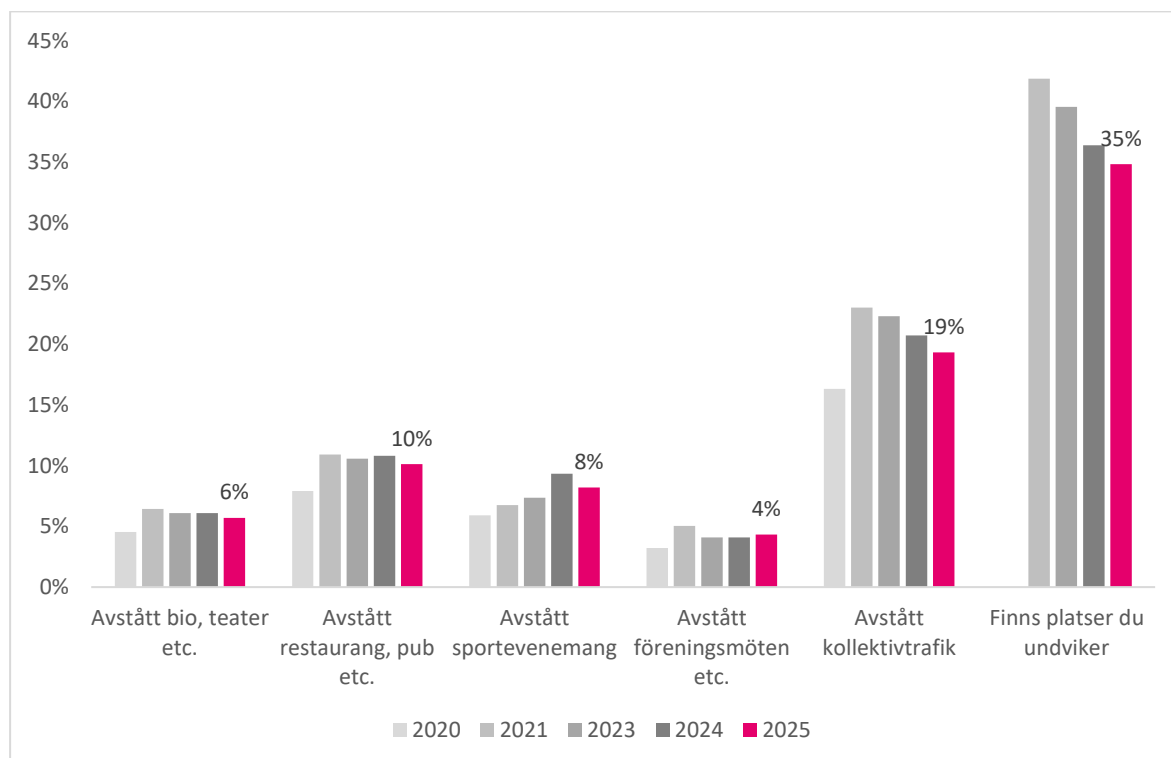
Otrygghet kan påverka förutsättningarna att leva sitt liv utifrån sina egna villkor. Medan frågan gällande tryggheten kan verka konceptuell och teoretisk så kan frågor gällande hur det påverkar och eventuellt begränsar en person möjliggöra en annan förståelse för tryggheten. Den regionala trygghetsundersökningen undersöker detta genom följande fråga:

Har det under de senaste 12 månaderna hänt att du under kvällstid avstått från att delta i någon av följande aktiviteter därför att du har känt dig otrygg eller rädd för att bli hotad, ofredad eller utsatt för våld?

Frågan besvaras utifrån aktiviteterna bio, teater etc, restaurang, pub etc; sportevenemang; föreningsmöten; kollektivtrafik samt ifall det finns platser som man undviker. Figur 2 beskriver utvecklingen mellan 2020 och 2025 inom dessa områden. 35 procent beskriver att de undviker vissa platser för att de är otrygga, medan 19 procent har avstått kollektivtrafiken av samma anledning.

Mellan framförallt 2020 och 2021 ökar andelen som beskriver att undviker de olika aktiviteterna, vilket möjligtvis kan bero på pandemins påverkan på förutsättningarna att genomföra vissa av aktiviteterna. Andelen som avstått kollektivtrafik och de som svarar att de finns platser som de undviker har minskat kontinuerligt sedan 2021. Andelen som avstått sportevenemang ökade kontinuerligt från 2020 till 2024 men under 2025 minskat. För de som har avstått bio, teater etc., restaurang, pub, etc. och föreningsmöten noteras mindre förändringar.

Figur 2. Har det under de senaste 12 månaderna hänt att du under kvällstid avstått från att delta i någon av följande aktiviteter därför att du har känt dig otrygg eller rädd för att bli hotad, ofredad eller utsatt för våld?

Andel som svarar "Ja" på frågan "Har det under de senaste 12 månaderna hänt att du under kvällstid avstått från att delta i någon av följande aktiviteter därför att du har känt dig otrygg eller rädd för att bli hotad, ofredad eller utsatt för våld?"

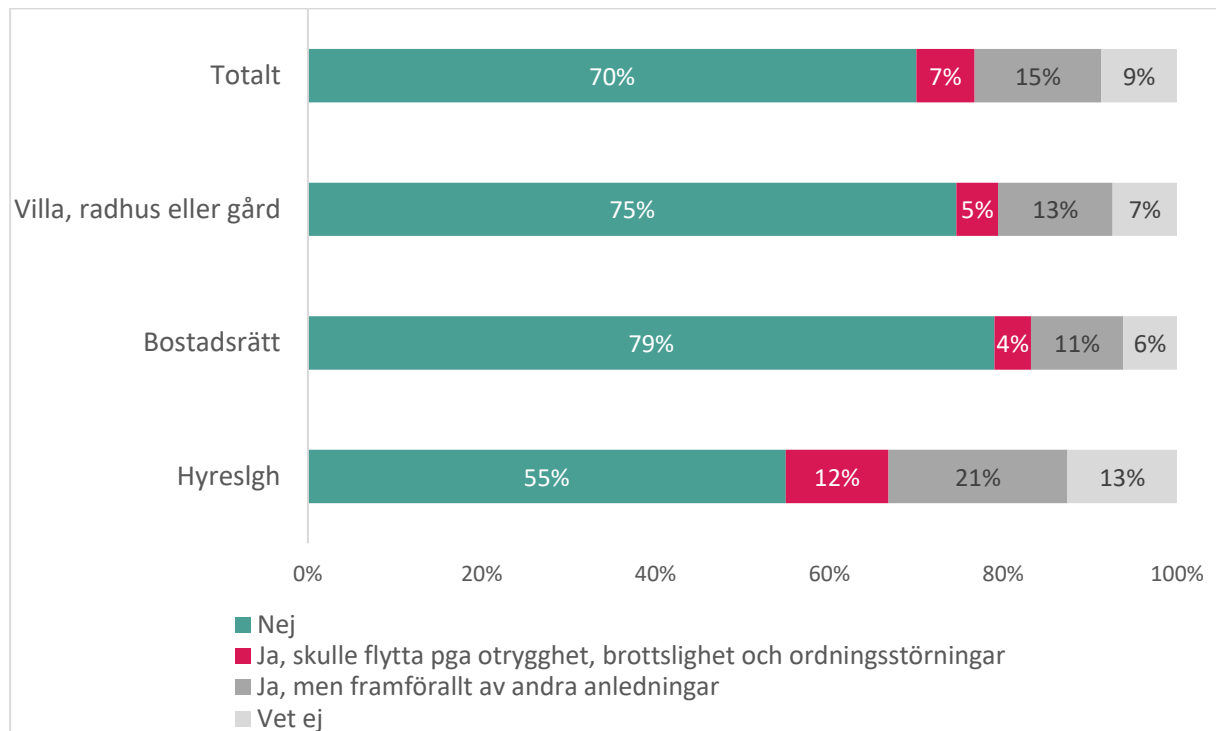
Andra perspektiv på trygghet

2025 års trygghetsundersökning har försökt att fånga andra perspektiv av trygghet än tidigare. Genom att ta med frågor som rör vilja att flytta på grund av otrygghet samt tryggheten kopplat till närstående skapas en vidare förståelse av trygghet. 7 procent av invånarna i Polisregion Stockholm beskriver att de om de fick välja fritt skulle flytta från sitt nuvarande

bostadsområde på grund av otrygghet, brott och ordningsstörning. Medan 15 procent vill flytta av andra anledningar medan 70 procent är nöjda med sitt bostadsområde.

Den största skillnaden noteras i vilken boendeform som respondenten har, 12 procent av de som bor i hyresrätt vill flytta på grund av ovan anledningar, medan motsvarande siffra för bostadsrätt respektive villa, radhus och gård är 4 respektive 5 procent. Yngre har en större benägenhet att vilja flytta än äldre medan inga skillnader kan noteras mellan kvinnor och män.

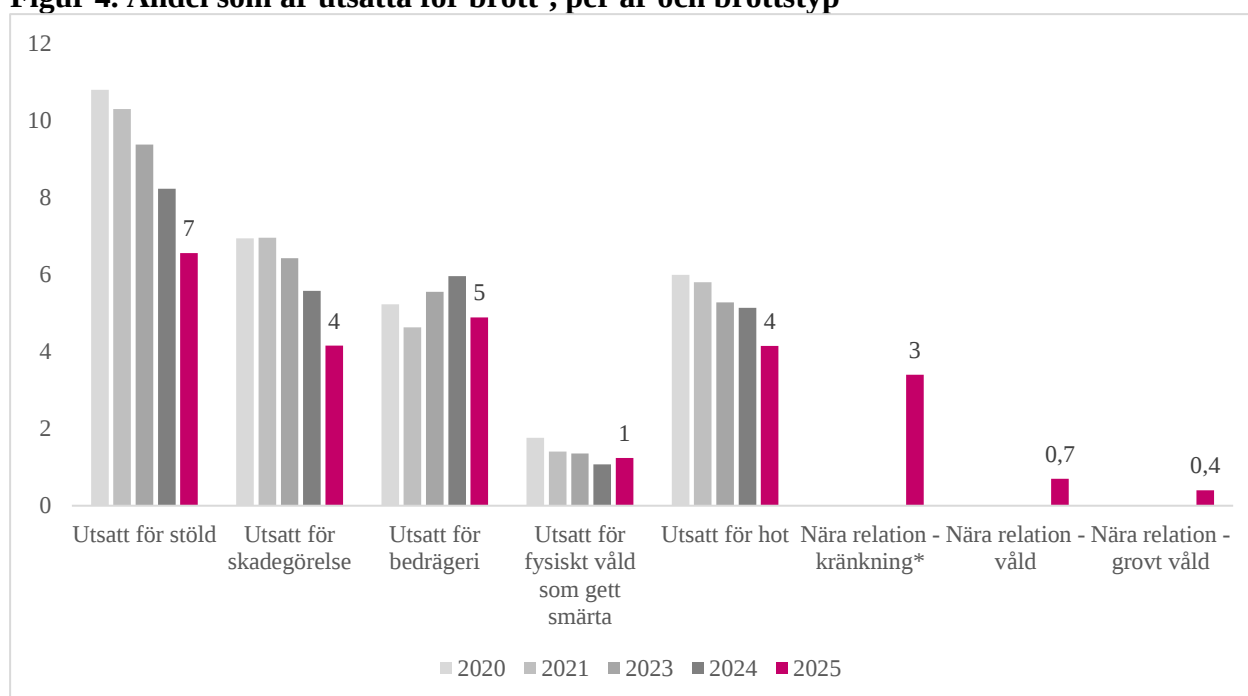
Figur 3. Om du fick välja fritt, skulle du flytta ifrån ditt nuvarande bostadsområde?

Utsatthet för brott och kränkning

Utsatthet mäts för åtta företeelser – stöld, skadegörelse, bedrägeri, våld och hot samt kränkning i nära relation (varav samtliga händelser inom begreppet kränkning inte innebär brott), våld i nära relation och grovt våld i nära relation. Frågorna om kränkningar och brott i nära relation är nya för år 2025, vilket innebär att det inte finns tidigare resultat gällande utsattheten för dessa brott. För de övriga brottstyperna finns tidsserier, dessa indikerar en minskning vad gäller utsatthet totalt. Per brottstyp är nedgången tydligast inom stöld och skadegörelse. Bedrägeri har under tidigare år ökat, men minskar något 2025. Våld har mycket marginella skillnader mellan åren men över tid finns en minskning i utsatthet, 2025 är nivån i linje med 2024. Generellt finns också tydliga nivåskillnader mellan brottstyperna, där stöld är mest förekommande (drygt 6 procent utsatta) och våld är minst förekommande (drygt 1 procent utsatta). Men då nedgången är tydligast i de brottstyper som är mest förekommande, så minskar också skillnaderna mellan de olika brottskategorierna över tid.

Figur 4. Andel som är utsatta för brott⁵, per år och brottstyp

Utsatthet för brott och kränkning i nära relation – nya frågor i enkäten

Den regionala trygghetsundersökningen har i 2025 års mätning utvecklat frågorna kring utsatthet för våld/kränkningar i nära relation respektive bedrägerier. Våld i nära relation studeras genom fler frågor och möjligheten att skilja på kränkning, våld respektive grovt våld. Därtill har frågor adderats för brott i nära relation, vad gäller kontakt med polis, socialtjänst m.m. Brotsutsattheten för bedrägerier har funnits med i tidigare års undersökningar, i år fördjupas fokuset på hur bedrägeriet utfördes.

⁵ Notera att kränkningar innehåller händelser som inte behöver vara brott.

Andel som svarar att de utsatts för kränkande beteende i nära relation uppgår till 3,4 procent (kvinnor 3,9 procent, män 2,7 procent). Andel som uppger att de blivit utsatta för våld i nära relation uppgår till 0,7 procent (kvinnor 0,9 procent, män 0,4 procent), medan 0,4 procent uppger att de blivit utsatta för grövre våld i nära relation (kvinnor 0,4 procent, män 0,3 procent). Sett till ålder är det något fler bland personer 30–49 år som blivit utsatta i nära relation, medan personer i åldern 65 år och uppåt, i lägre utsträckning blivit utsatta.

Ett tydligt mönster är att det grövre våldet är mer ovanligt jämfört det mer ringa. Detta mönster återfinns också i statistiken över de anmälda brotten för våld i nära relation. Det finns betydligt fler anmälningar kring misshandel (ej grov), jämfört med grov misshandel respektive mord.

Frågor om utsatthet i enkäten kombineras med frågor om anmälan till polisen. Vad gäller frågor om brott i nära relation så undersöks utöver polisanmälan även kontakt med socialtjänst, kvinno-/mansjour samt andra kontakter (vän, kollega m.m.). Trots att den regionala trygghetsundersökningen är en omfattande mätning, finns utmaningar att mäta mindre vanliga händelser – i detta fall undersöks hur stor andel, av andelen som utsatts för brott i nära relation, som kontaktat polis/socialtjänst/jour/vän m.m. Talen blir således problematiskt små och det är därför lämpligt att inte övertolka specifika resultat och procentsnivåer.

Utifrån nedanstående tabell framgår tre tydliga mönster. Generellt är det lika stor andel som anmält till polis som kontaktat socialtjänsten eller kvinno-/mansjour, medan det är klart fler som kontaktat vän, kollega m.m. Andelen som anmäler eller tar kontakt ökar ju grövre våldet är (i synnerhet polisanmälan ökar med grövre våld), samtidigt är kontakt med vän/kollega m.m. likartad oavsett grad av våld. Resultaten går i linje med bedömningen om att mer ringa brott har ett högre mörkertal jämfört det grövre våldet. Indikationen är även att en majoritet av brotten inte anmäls till polisen, vilket även gäller för det grova våldet.

Tabell 1. Andel och (antal) utsatta för Brott i nära relation (BINR) samt därav anmält till polis, kontaktat socialtjänst, kvinno-/mansjour eller vän, kollega m.m.

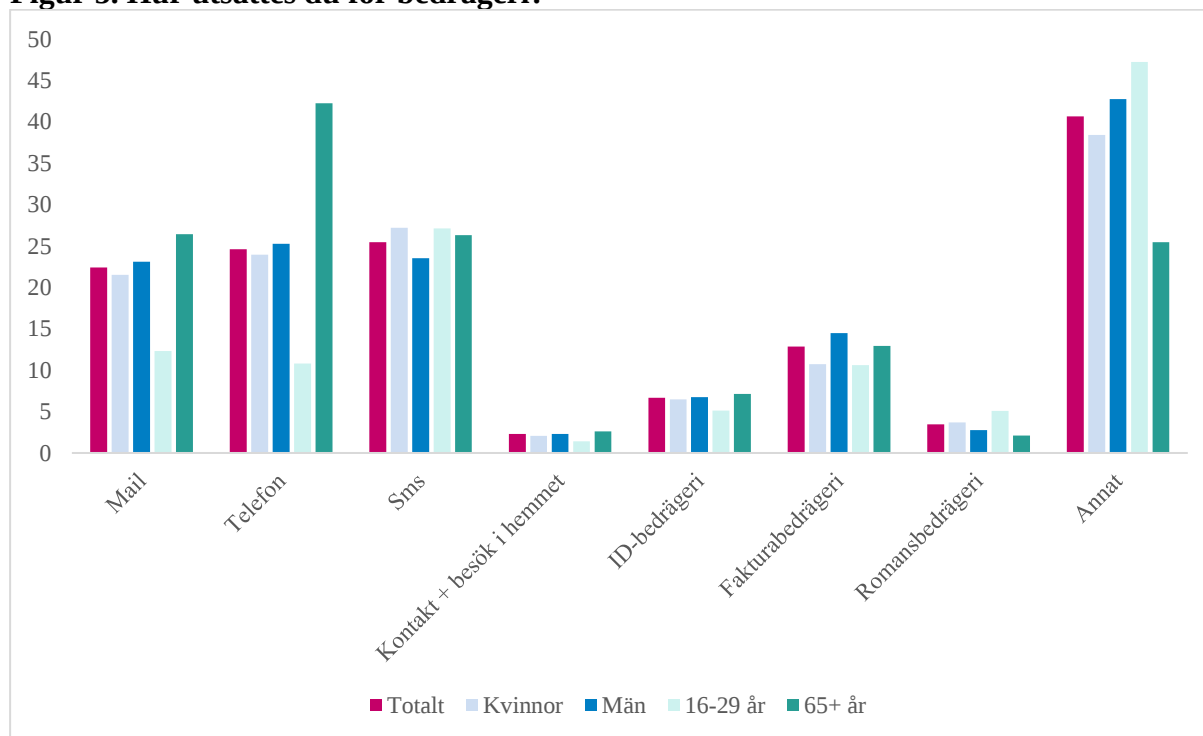
	Andel (antal) utsatta	Varav anmält/kontakt med:			
		Polis	Socialtjänst	Kvinno- /mansjour	Vän, kollega mm
Kränkning	3,4%	9%	10%	8%	49%
	(2052)	(189)	(201)	(173)	(996)
Våld	0,7%	21%	20%	19%	49%
	(415)	(86)	(81)	(80)	(205)
Grovt våld	0,4%	32%	19%	15%	51%
	(238)	(77)	(45)	(36)	(122)

Bedrägerier

Bedrägerier är det enda brott i undersökningen som ökat – från 2021 till 2024 ökade andelen utsatta från 4,5 procent till 6,0 procent. Däremot minskade utsatta för bedrägeri i 2025 års mätning till 5,0 procent. Män är något mer utsatta (5,4 procent) jämfört kvinnor (4,3 procent). Utsattheten ökar med ökande ålder, undantaget personer 65-plus som placerar sig i mitten.

I 2025 års enkät har svarsalternativen ändrats i syfte att bättre förstå typ av bedrägeri. Diagrammet nedan visar typ av bedrägeri bland de ca 5 procent som blivit utsatta (notera att flera svara har varit möjliga). Mejl telefon och SMS är de vanligaste typerna som preciserats. Samtidigt är *annat* det vanligaste svaret – här kan kortbedrägerier, annonsbedrägerier och investeringsbedrägerier vara möjliga förklaringar. Skillnader mellan män och kvinnor är begränsade, tydligaste skillnaden är att kvinnor är mer förekommande vad gäller SMS-bedrägerier och män är mer förekommande vad gäller fakturabedrägerier. Däremot är skillnaderna tydliga vad gäller ålder (här jämförs de yngre med de äldsta). Äldre är betydligt mer förekommande vad gäller bedrägerier per mejl, telefon och delvis faktura. Medan yngre är något mer förekommande vad gäller romansbedrägerier, sms och i synnerhet annat.

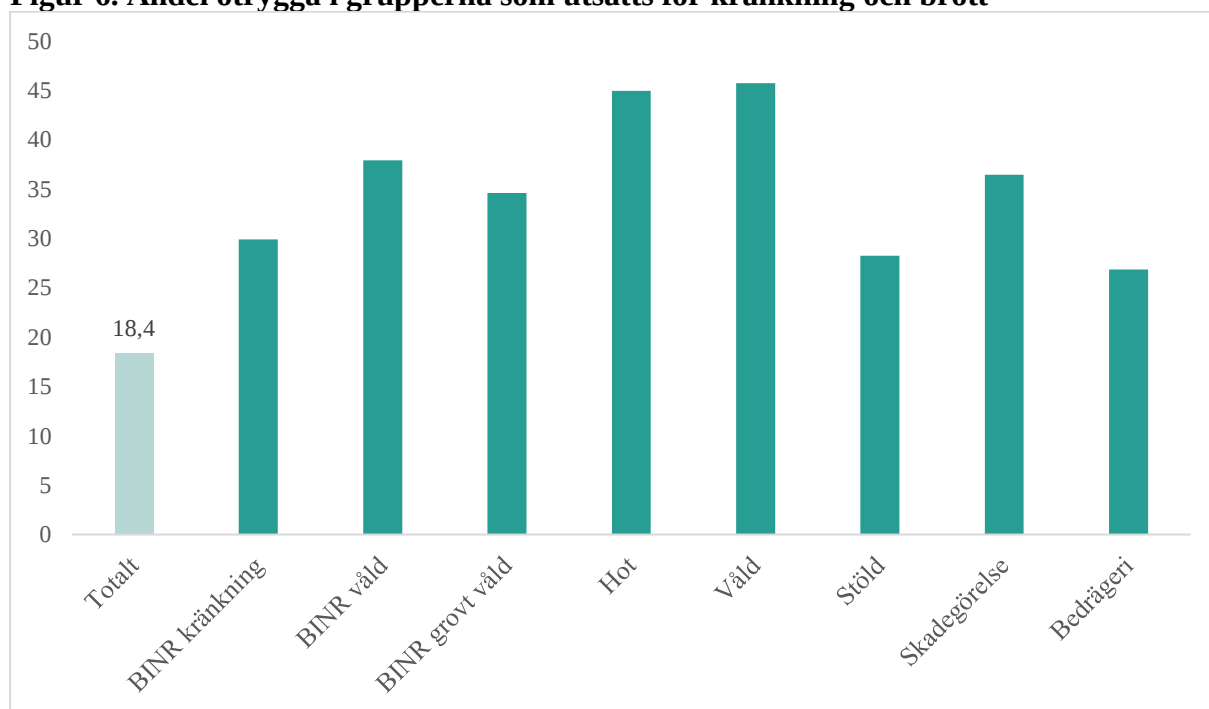
Figur 5. Hur utsattes du för bedrägeri?

Är personer utsatta för brott i nära relation otryggare än andra?

Trygghetsundersökningen ger möjlighet att undersöka om personer utsatta för brott är mer otrygga, något som inte är möjligt utifrån kriminalstatistiken. Nedanstående figur visar andel otrygga totalt, samt i grupperna som utsatt för brott/kränkning. Som kapitlet Otrygghet i området visade är andelen otrygga i polisregionen Stockholm 18,4 procent. De som har varit utsatta för kränkningar eller brott har en högre otrygghet än snittet, störst andel otrygga finns bland personer utsatta för hot, våld, våld i nära relation och skadegörelse. Eftersom det är små tal blir det en viss osäkerhet, varför skillnaderna i otrygghet kopplat till typ av specifik typ av utsatthet, ska göras med försiktighet. En viktig reflektion är att utsatthet för brott varierar mellan män och kvinnor, där kvinnor också är mer otrygga. De små talen gör att det inte går att dela upp resultaten på kön, men den förhöjda nivån av otrygghet gäller såväl för brott i nära relation (där kvinnor är mer vanligt förekommande) som för hot (där män är mer vanligt förekommande). Ytterligare ett påpekande är att gruppen utsatta och otrygga kan vara mer benägna att svara på enkäten, vilket kan medföra att denna grupp överskattas (något som är svårt att hanteras med viktning, vilket används i enkäten). Ovanstående invändningar till trots, går det tydligt att se en samvariation mellan utsatthet för brott och ökad otrygghet, vilket ger en bild av en av utsatthetens konsekvenser.

Figur 6. Andel otrygga i grupperna som utsatts för kränkning och brott

Förtroende för att polisen och kommunen bryr sig om området

En viktig del i att bygga förtroende för både polis och kommun är att invånarna anser att myndigheterna bryr sig om de problem som finns i området. Detta undersöks genom följande frågor⁶:

Instämmer du eller instämmer du inte i följande påstående: ”polisen bryr sig om de problem som finns i det område där jag bor”?

Instämmer du eller instämmer du inte i följande påstående: ”kommunen bryr sig om de problem som finns i det område där jag bor”?

Andelen som anser att polisen bryr sig om problem i området uppgår 2025 till 60 procent, vilket är en ökning från 2020 då 57 uppgav att polisen bryr sig om problem. Det är en mindre andel som anser att kommunen bryr sig om problem, 49 procent. Det kan samtidigt noteras att andelen som svarar vet ej gällande förtroendet är relativt många, 34 procent för förtroendet för polisen och 38 procent för kommunerna. Ifall vi studerar de som aktivt misst tycker och anser att polisen och kommunen inte bryr sig om de problem som finns i lokalområdet ges en annan bild. 2025 instämde 7 procent respektive 13 procent att polisen respektive kommunen inte brydde sig om de problemen som finns. De som aktivt inte anser att polisen och kommunen bryr sig om problemen var relativt stabilt under perioden 2020–2023 men har minskat i både 2024 och 2025 års mätning.

Män redovisar ett något högre förtroende för polisen (62 jämfört med 58 procent) och kommunen (51 jämfört med 46 procent) jämfört med kvinnor. Kvinnor svarar i högre utsträckning vet ej, ifall vi istället undersöker andel som svarar att de inte har förtroende för polisen och kommunen är det en större andel av männen som tycker så (8 procent för polisen och 15 procent för kommunen) jämfört kvinnor (6 procent för polisen och 12 procent för kommunen).

Vad gäller ålder så indikerar resultaten relativt små skillnader i förtroende för polisen i åldersgrupperna 16–19 (65 procent), 20–29 (63 procent) och 30–49 (65 procent). Åldersgruppen 50–64 (58 procent) samt framförallt 65–85 (47 procent) har ett lägre förtroende för polisen. Motsvarande skillnader mellan åldersgrupperna finns även gällande förtroendet för att kommunen bryr sig om problem. Skillnaden i förtroende kan även här tydliggöras att äldre i högre utsträckning svarar vet ej.

Tabell 1 nedan beskriver förtroendet för polisen bland kommuner och stadsdelsområden i Stockholms stad år 2025. I Skärholmens SDO, Skarpnäck SDO, Botkyrka, Järva SDO och Södertälje är andelen som instämmer i att polisen bryr sig om området störst. Ifall Skarpnäck SDO exkluderas är samtliga områden där det finns en hög nivå av otrygghet, högre brottsutsatthet och ett stort antal öppna drogsener. Som beskrivits ovan är det relativt få som aktivt anser att polisen inte bryr sig om området. Järva är även ett av de områden där flest anser att polisen inte bryr sig om de problemen som finns. Även Ekerö, Nynäshamn, Nykvarn

⁶ För båda frågorna finns följande svarsalternativ: ”Instämmer helt”, ”instämmer delvis”, ”instämmer inte”, ”instämmer inte alls”, ”vet ej”. ”Instämmer helt” och ”instämmer delvis” redovisas här som att respondent anser att myndigheten gör ett bra jobb.

och Sigtuna har relativt höga nivåer. Ungefär 10 procent av invånarna i dessa kommuner instämmer inte eller inte alls i att polisen bryr sig om området.

Tabell 2. Instämmer du eller instämmer du inte i följande påstående: ”Polisen bryr sig om de problem som finns i det område där jag bor”?

	Instämmer i att polisen bryr sig om området ⁷	Instämmer inte i att polisen bryr sig om området ⁸	Vet ej
Skärholmens SDO	76%	8%	16%
Skarpnäcks SDO	71%	4%	25%
Botkyrka	69%	7%	24%
Järva SDO	67%	10%	23%
Salem	66%	5%	29%
Södertälje	66%	7%	27%
Huddinge	65%	6%	29%
Hässelby-Vällingby SDO	65%	9%	27%
Enskede-Årsta-Vantör SDO	63%	7%	30%
Haninge	63%	6%	31%
Sundbyberg	63%	6%	31%
Södermalms SDO	63%	7%	30%
Farsta SDO	62%	7%	30%
Järfälla	62%	7%	30%
Kungsholmens SDO	62%	3%	34%
Solna	61%	6%	34%
Polisregion Stockholm	60%	7%	34%
Hägersten-Älvsjö SDO	60%	5%	34%
Upplands-Bro	60%	7%	33%
Danderyd	59%	5%	36%
Sollentuna	59%	6%	35%
Täby	59%	4%	37%
Lidingö	58%	5%	37%
Sigtuna	58%	9%	32%
Upplands Väsby	58%	6%	36%
Nacka	57%	6%	37%
Norra Innerstaden SDO	56%	7%	37%
Bromma SDO	53%	6%	41%
Tyresö	53%	8%	38%
Nykvarn	52%	10%	39%
Norrtälje	49%	6%	45%
Österåker	49%	7%	44%
Gotland	45%	6%	49%
Vaxholm	45%	4%	51%
Nynäshamn	43%	10%	47%
Värmdö	43%	8%	50%
Vallentuna	42%	6%	52%
Ekerö	38%	13%	49%

⁷ Innehåller de som svarar ”Instämmer helt” och ”Instämmer delvis”.

⁸ Innehåller de som svarar ”Instämmer inte” och ”Instämmer inte alls”.

Tabell 3 nedan beskriver förtroendet för kommuner bland de kommunerna och stadsdelsområden i Stockholms stad år 2025. Högst förtroende hittas i Danderyd, Skärholmens SDO, Skarpnäcks SDO, Täby och Lidingö där mellan 55 till 58 procent av invånarna uppger att de instämmer i att kommunen bryr sig om området där de bor. Lägst förtroende, mätt som andel som svarar att de inte anser att kommunen bryr sig om området hittas i Nykvarn. Nynäshamn, Järva SDO, Ekerö och Skärholmens SDO. Skärholmens SDO finns därmed både bland områdena med högst respektive lägst förtroende.

Tabell 3. Instämmer du eller instämmer du inte i följande påstående: ”Kommunen bryr sig om de problem som finns i det område där jag bor”?

	Instämmer i att kommunen bryr sig om området ⁹	Instämmer inte i att kommunen bryr sig om området ¹⁰	Vet ej
Danderyd	58%	8%	34%
Skärholmens SDO	58%	19%	23%
Skarpnäcks SDO	57%	9%	33%
Täby	57%	7%	36%
Lidingö	55%	8%	37%
Botkyrka	53%	18%	29%
Järva SDO	53%	19%	27%
Salem	53%	14%	34%
Solna	53%	12%	35%
Sollentuna	52%	12%	37%
Huddinge	51%	15%	34%
Järfälla	51%	17%	32%
Kungsholmens SDO	51%	8%	41%
Sundbyberg	51%	15%	34%
Södermalms SDO	51%	11%	38%
Hässelby-Vällingby SDO	50%	16%	34%
Nacka	50%	11%	39%
Sigtuna	50%	17%	33%
Södertälje	50%	18%	33%
Upplands Väsby	50%	12%	38%
Polisregion Stockholm	49%	13%	38%
Upplands-Bro	49%	16%	35%
Enskede-Årsta-Vantör SDO	48%	13%	39%
Farsta SDO	48%	13%	39%
Hägersten-Älvsjö SDO	47%	11%	42%
Haninge	45%	17%	37%
Norra Innerstaden SDO	45%	13%	42%
Tyresö	45%	15%	40%
Vaxholm	45%	9%	46%
Österåker	45%	11%	44%
Nykvarn	44%	20%	36%
Bromma SDO	43%	11%	46%
Vallentuna	41%	10%	49%
Värmdö	38%	14%	48%
Ekerö	37%	19%	44%
Norrtälje	36%	13%	50%
Gotland	35%	12%	53%
Nynäshamn	35%	19%	45%

⁹ Innehåller de som svarar ”Instämmer helt” och ”Instämmer delvis”.¹⁰ Innehåller de som svarar ”Instämmer inte” och ”Instämmer inte alls”.

Fördjupning: Utveckling i de utsatta områdena och på de öppna drogscenerna

Under senare år har stora resurser lagts på de områden som polisen klassificerat som utsatta och de områden kommuner och polisen i samverkan definierat som öppna drogscener. En central fråga är om de trygghetsskapande insatserna bidragit till en relativ förbättring i de utsatta områdena, eller om skillnaderna mot icke-utsatta områden består.

I denna fördjupning används RegSO som bas för att analysera utvecklingen i Stockholms läns utsatta områden (UO) och öppna drogscener (ÖDS). För att få en rättvis jämförelse granskas både UO och icke-UO inom samma kommuner/stadsdelar, snarare än att jämföra utsatta områden med hela länet eller med kommuner utan UO. Detta upplägg ger en mer nyanserad bild av utvecklingen i de delar av länet där problemen är som störst och där insatserna koncentrerats.

Material och metod

Undersökningen omfattar frågor om trygghet, förtroende för samhällsaktörer samt erfarenheter av olika typer av problem i närområdet. Resultaten redovisas på RegSO-nivå, vilket möjliggör detaljerade jämförelser både inom och mellan kommuner.

En central del av analysen är att särskilja utvecklingen i de RegSO som polisen klassat som utsatta områden (UO) från övriga RegSO inom samma kommuner/stadsdelar (icke-UO). På motsvarande sätt särskiljs RegSO som innehåller eller gränsar till öppna drogscener (ÖDS) från övriga RegSO utan sådan problematik (icke-ÖDS). Därutöver analyseras utvecklingen på kommun- och stadsdelsnivå, med fokus på de kommuner/stadsdelar som har minst ett UO. Detta gör det möjligt att jämföra utvecklingen i UO med icke-UO inom samma kommun, vilket ger en mer rättvisande bild än om enbart kommunnivån studeras.

Det är dock viktigt att understryka att icke-UO och icke-ÖDS inte kan betraktas som rena kontrollgrupper. De skiljer sig från UO och ÖDS i fler avseenden än enbart graden av utsatthet – exempelvis socioekonomiska villkor och befolkningssammansättning. Dessutom är utgångsnivåerna för otrygghet och relaterade problem ofta mycket låga i icke-UO och icke-ÖDS, vilket begränsar möjligheten till ytterligare minskningar. Idealt skulle en kontrollgrupp bestå av utsatta områden där inga förstärkta insatser genomförts, men en sådan jämförelse är i praktiken inte möjlig. Studien omfattar perioden 2020–2025. Stockholms läns 26 kommuner ingår i mätningarna, med undantag för Sigtuna och Södertälje år 2023.

De utfallsmått som analyserats är:

- Otrygghet (otrygg utomhus i bostadsområdet på kvällstid)
- Problem i bostadsområdet (skadegörelse, nedskräpning, öppen drogscen)
- Förtroende för polis och kommun (upplevelsen av att dessa aktörer bryr sig om problemen i bostadsområdet). Här ingår inte den relativt stora grupp som svarar *Vet ej*, som är betydligt vanligare i de utsatta områdena.

Samtliga mått redovisas som andelar på RegSO-nivå. Kompletterande analyser har även gjorts på de underliggande skalorna för att kontrollera robustheten, men dessa gav endast marginella skillnader i resultaten.

Det bör betonas att resultaten visar på utvecklingar över tid i olika områdestyper, men de kan inte tolkas som effekter av enskilda satsningar eller specifika insatser. De ska i stället ses som beskrivningar av aggregerade mönster, vilka kan bidra till att förtydliga skillnader och trender i utvecklingen mellan utsatta och icke-utsatta områden. När vi i texten talar om tydliga skillnader avses sådana som är statistiskt säkerställda, om inget annat anges.

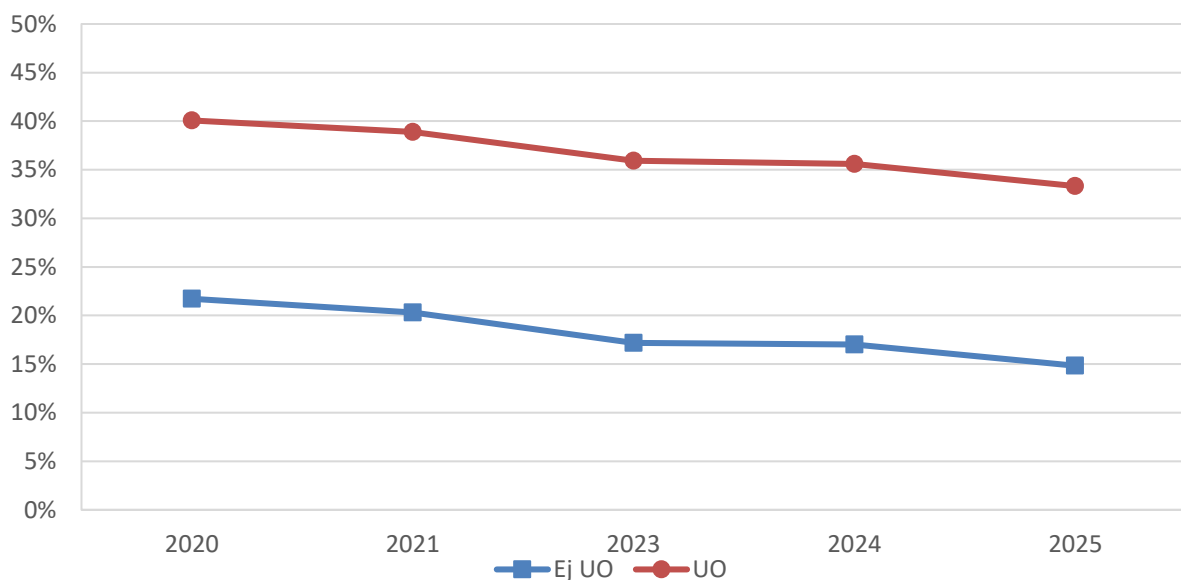
Resultat

För de allra flesta utfallsmåtten som redovisas nedan syns statistiskt säkerställda minskningar (förbättringar) mellan 2020 (eller 2021) och 2025. Minskningarna är i regel av liknande storlek i både utsatta områden (UO) och icke-UO samt i områden med öppna drogscener (ÖDS) och icke-ÖDS. Med vissa undantag består även skillnaderna mellan områdestyperna över tid – båda grupperna förbättras, men gapet mellan dem kvarstår.

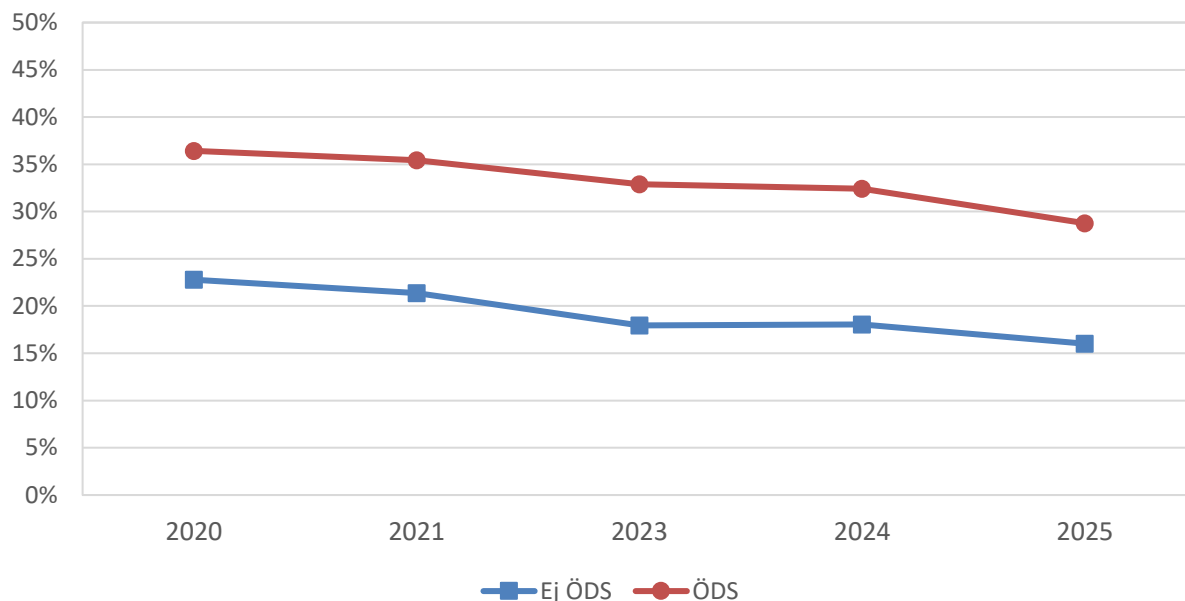
Otrygghet

Andelen som uppger att de känner sig otrygga i bostadsområdet på kvällstid har minskat signifikant 2020–2025, både i UO och icke-UO (figur 7). Trenderna följer samma riktning, men nivåerna är genomgående högre i UO. Skillnaderna mellan områdestyperna kvarstår alltså, även om båda visar på tydliga förbättringar.

Figur 7. Andel otrygga i UO jämfört med icke UO 2020-2025.

För ÖDS och icke-ÖDS framgår samma mönster (figur 8). Nedgångarna är tydliga i båda grupperna, men skillnaderna mellan dem – cirka 14 procentenheter – är i stort sett oförändrade över tid och inte statistiskt säkerställda.

Figur 8. Andel otrygga i UO jämfört med icke UO 2020–2025.

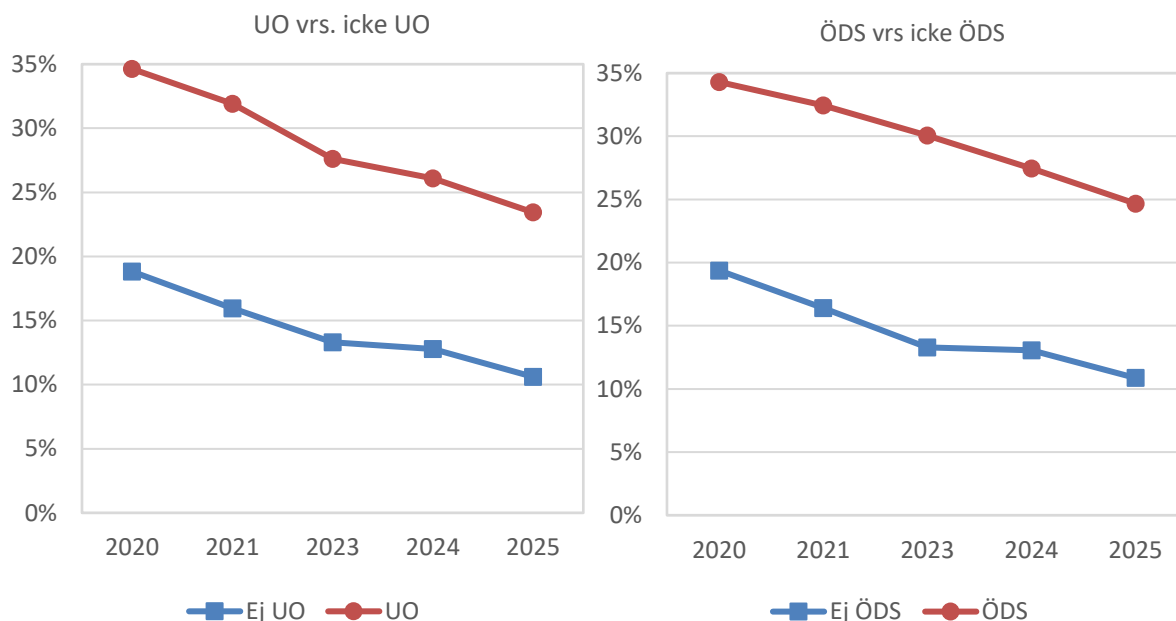
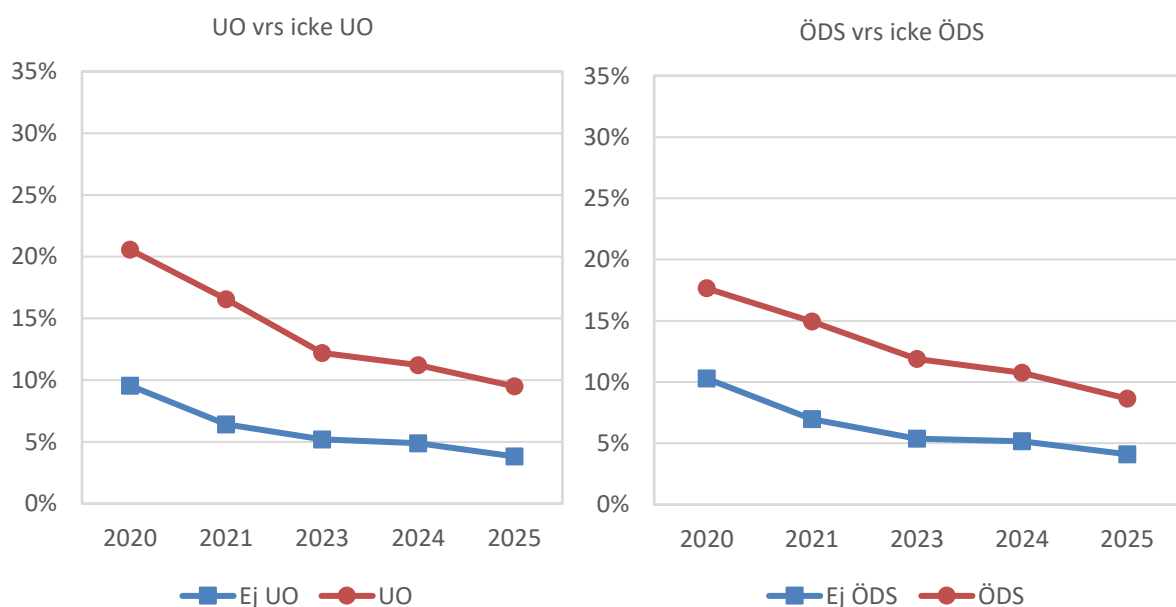
Sammanfattningsvis är minskningarna i samtliga grupper statistiskt säkerställda, men skillnaderna i förändringstakt mellan områdestyperna är inte det. Gapet mellan områdena kvarstår därmed.

Problem i bostadsområdet

För upplevda problem i bostadsområdet – såsom skadegörelse, nedskräpning och öppen narkotikahandel – syns liknande mönster som för andelen otrygga.

Nedskräpning och skadegörelse

Andelen som upplever nedskräpning (figur 9) och skadegörelse (figur 10) som ett stort problem har minskat markant i alla grupper. För nedskräpning består skillnaderna i stort sett över tid, medan skillnaderna minskar för skadegörelse. Här är nedgången starkare i UO och ÖDS jämfört med övriga områden, och skillnaden i förändring är statistiskt säkerställd mellan UO–icke-UO och mellan ÖDS–icke-ÖDS.

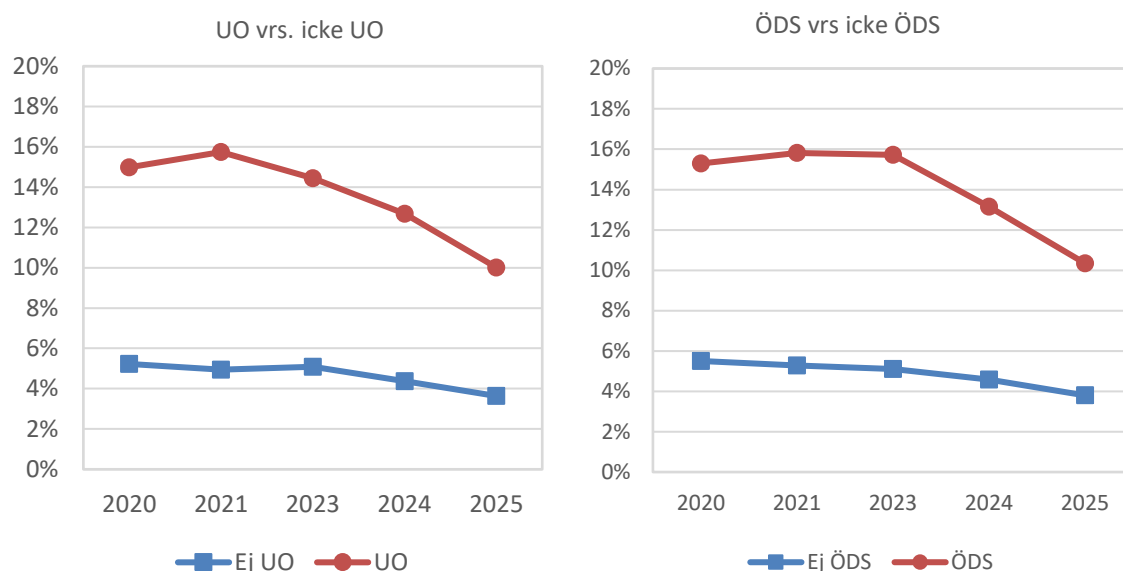
Figur 9. Andel som uppger att nedskräpning upplevs som ett stort problem i det område där man bor i UO/ÖDS jämfört med icke UO/ÖDS 2020–2025.**Figur 10. Skadegörelse upplevs som ett stort problem i det område där man bor i UO/ÖDS jämfört med icke UO/ÖDS 2020–2025.**

Öppen narkotikahandel och kriminella gäng

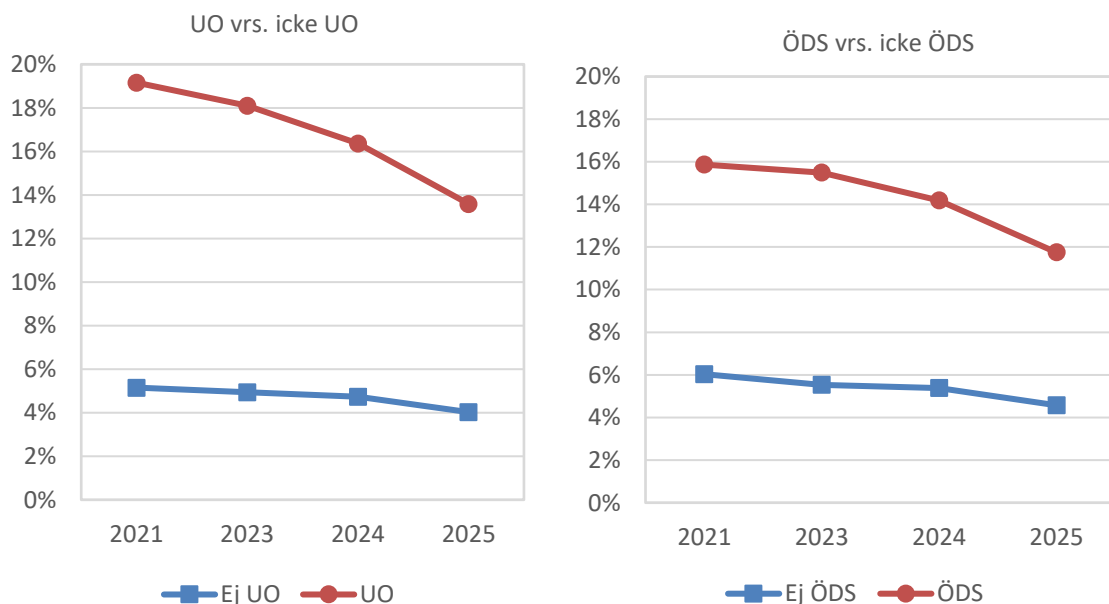
För upplevd öppen narkotikahandel (figur 11) och kriminella gäng (figur 12) är nedgången signifikant större i UO och ÖDS än i icke-UO och icke-ÖDS. Nivåerna är dock redan från början betydligt lägre i de sistnämnda, vilket begränsar möjligheterna till ytterligare

minskningar. Minskningen sker dessutom senare i tid i ÖDS (efter 2023) och i UO (efter 2021).

Figur 11. Öppen narkotikahandel upplevs som ett stort problem i det område där man bor i UO/ÖDS jämfört med icke UO/ÖDS 2020–2025.

Figur 12. Kriminella gäng upplevs som ett stort problem i det område där man bor i UO/ÖDS jämfört med icke UO/ÖDS 2020–2025.

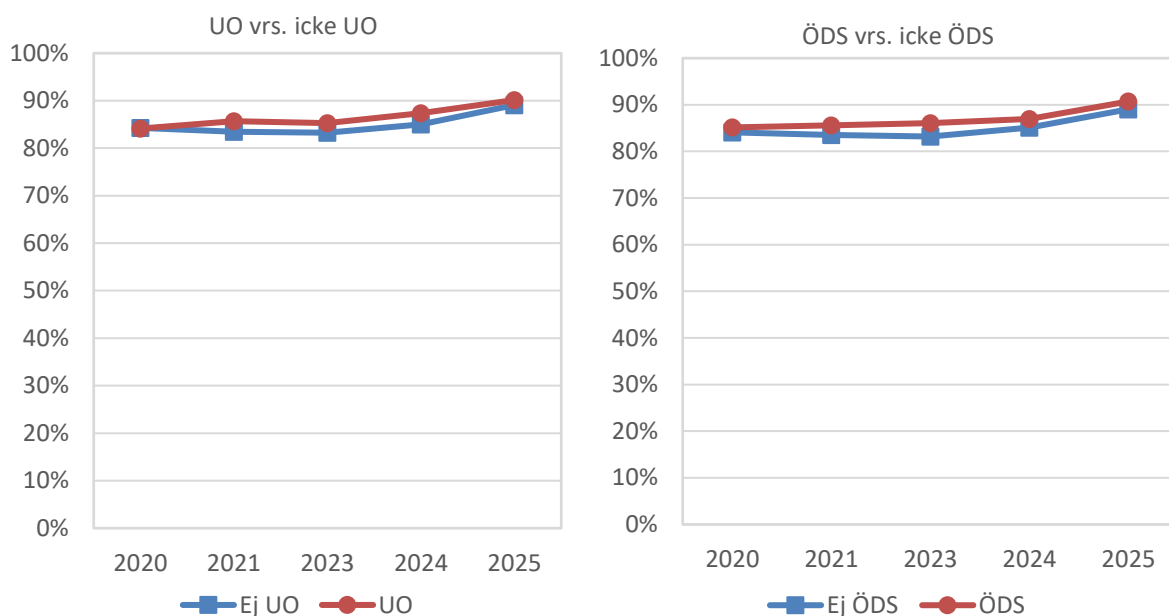

Förtroende för polis och kommun

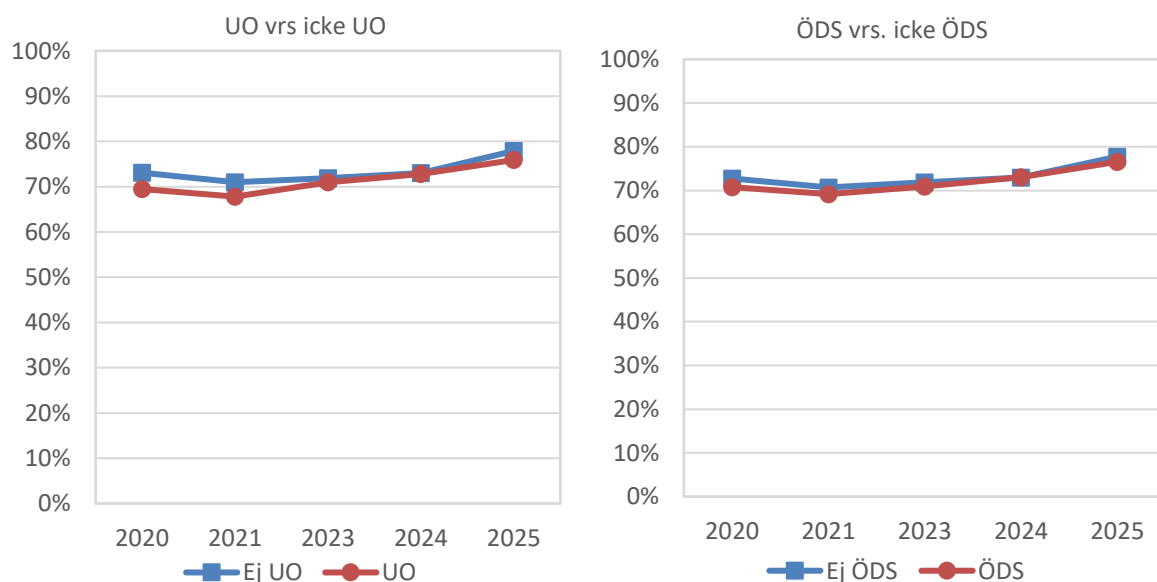
Andelen som instämmer helt eller delvis i påståendet att polisen bryr sig om problemen i området har ökat tydligt under perioden (figur 13). Motsvarande utveckling ses för kommunen (figur 14). Ökningarna är särskilt markanta mellan 2024 och 2025. Trots skillnader i problemnivåer och upplevd trygghet mellan områdestyperna är förtroendet

ungefär lika högt i UO som i icke-UO och i ÖDS som i icke-ÖDS. Trenderna över tid är dessutom påfallande likartade mellan grupperna.

Figur 13. Förtroende för polisen. Andel som instämmer helt eller delvis i påståendet att Polisen bryr sig om problemen i det område där man bor i UO/ÖDS jämfört med icke UO/ÖDS 2020-2025.

Figur 14. Förtroende för kommunen. Andel som instämmer helt eller delvis i påståendet att polisen bryr sig om problemen i det område där man bor i UO/ÖDS jämfört med icke UO/ÖDS 2020-2025.

Kommun- och stadsdelsskillnader

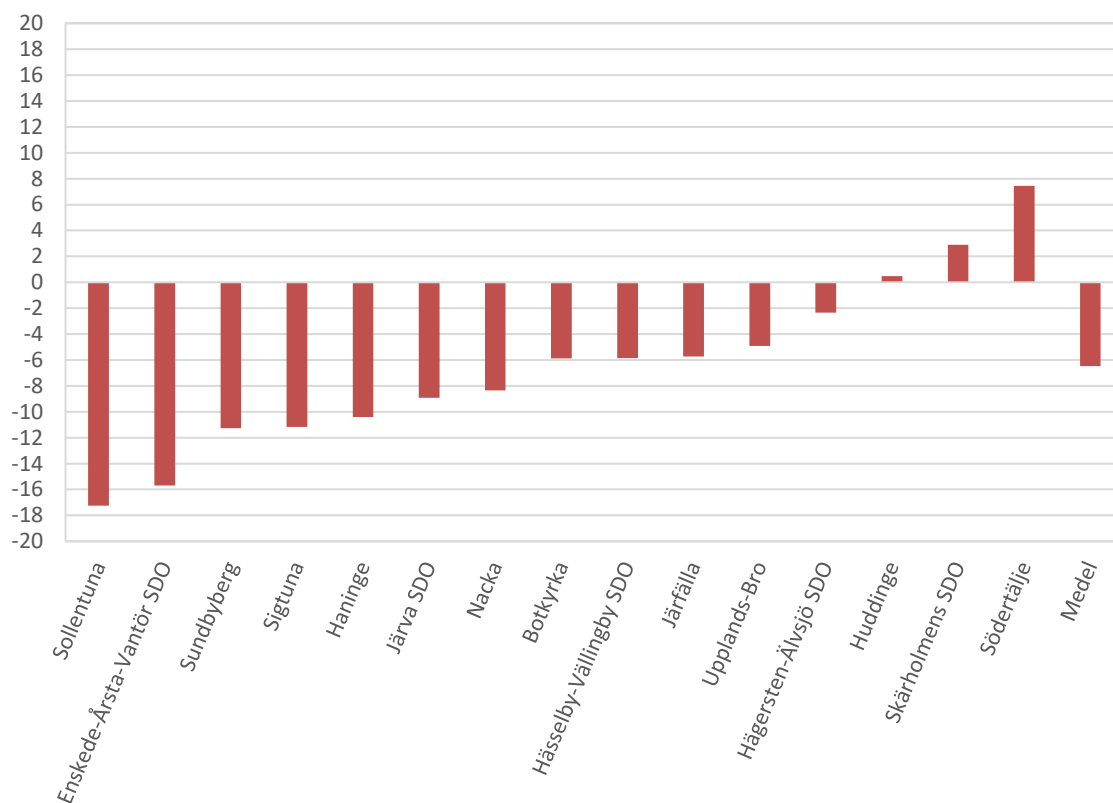
Analysen av de 15 kommuner och stadsdelar som har UO visar att otryggheten generellt minskar 2021-2025, både i UO och icke-UO (figurerna 15 och 16). Minskningen uppgår i

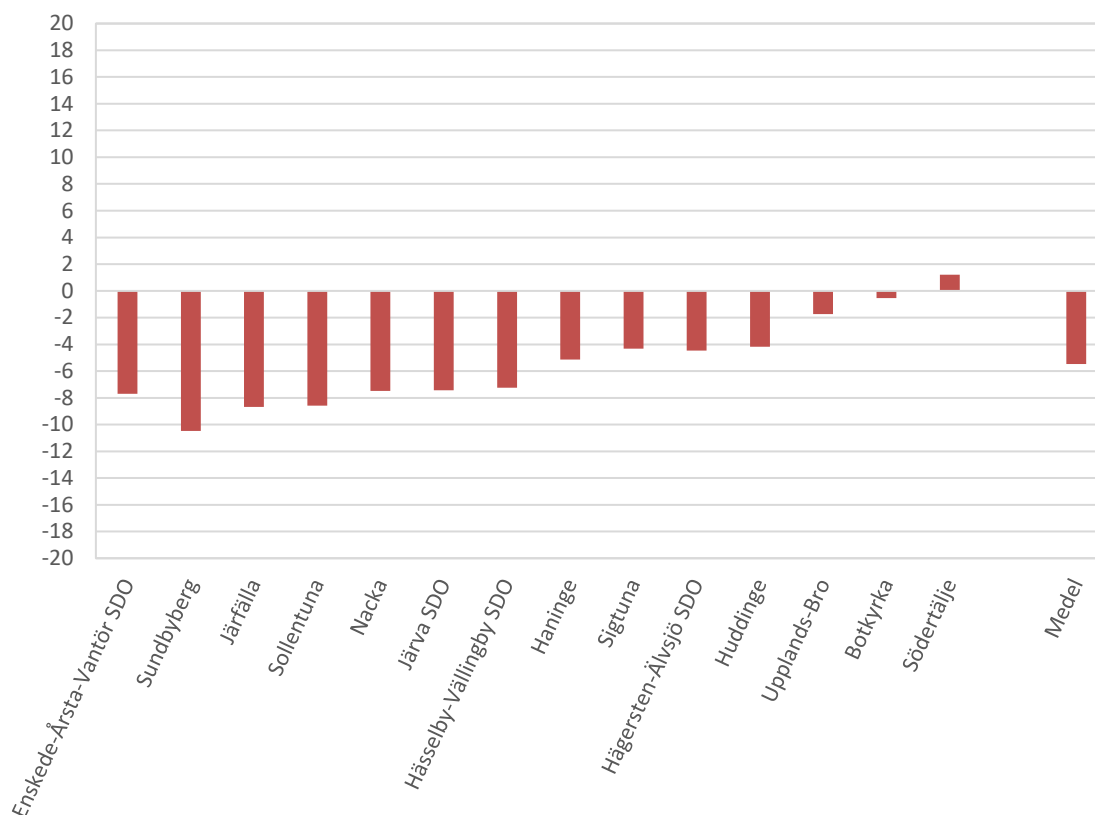
genomsnitt till 7,1 procentenheter i UO och 5,5 procentenheter i icke-UO – alltså något större i UO.

Skillnaderna mellan kommunerna är dock tydliga. I Södertälje ökar otryggheten både i UO och icke-UO. I Botkyrka minskar den i UO men är oförändrad i icke-UO, medan Huddinge uppvisar det motsatta mönstret. Generellt gäller att kommuner där UO uppvisar en starkare förbättring också ofta har en nedgång i sina icke-UO. Trots variationerna följer UO och icke-UO inom samma kommun i regel liknande trendlinjer över tid. De flesta av minskningarna per kommun/stadsdel är statistiskt säkerställda.

Även om trenderna överlag är positiva visar resultaten alltså att utvecklingen inte är enhetlig. Vissa kommuner och stadsdelar uppvisar betydligt större förbättringar än andra, och i enstaka fall kvarstår eller ökar problemen. Detta pekar på att lokala förutsättningar och insatser kan spela en viktig roll – något som fördjupade analyser behöver belysa ytterligare.

Figur 15. Förändring i andel otrygga 2025-2021 i procentenheter i UO i kommuner med UO.

Figur 16. Förändring i andel otrygga 2025–2021 i procentenheter i icke-UO i kommuner med UO.

Diskussion

Resultaten visar en övergripande positiv utveckling i länet mellan 2020/2021 och 2025. Otrygghet och problem i närområdet har minskat, samtidigt som förtroendet för polis och kommun har ökat. Det gäller både i utsatta områden (UO) och i områden med öppna drogsener (ÖDS), liksom i deras jämförelseområden. Det kanske mest betydelsefulla är att förbättringarna inte enbart gäller de mindre problemtyngda områdena, utan även omfattar de miljöer som tidigare haft de största utmaningarna. Trots detta kvarstår skillnaderna mellan områdestyperna på en hög nivå. Utvecklingen tycks alltså följa parallella trendlinjer, vilket talar för att bredare samhällsförändringar kan ligga bakom delar av förbättringarna, snarare än enbart lokala insatser. Samtidigt framträder skillnader mellan kommuner och stadsdelar med utsatta områden. Vissa har haft tydliga förbättringar, andra en mer begränsad eller till och med negativ utveckling. Detta pekar på att lokala förutsättningar och insatser kan spela en viktig roll, något som förtjänar ytterligare studier.

Slutsatser

- *Tydliga förbättringar:* Otrygghet och upplevda problem har minskat i både UO/ÖDS och i deras jämförelseområden. Minskningarna gäller flera centrala mått och är statistiskt säkerställda.
- *Störst betydelse i utsatta miljöer:* Nedgångarna omfattar även de områden som haft de högsta problemnivåerna. Att förbättringar sker här är ett viktigt och hoppfullt resultat.

- *Bestående skillnader:* Gapet mellan områdestyperna kvarstår i stort, vilket visar att långsiktiga och riktade insatser fortsatt behövs.
- *Variation mellan kommuner:* Utvecklingen skiljer sig åt mellan kommuner och stadsdelsförvaltningar. Detta pekar på att lokala förutsättningar och arbetssätt kan vara avgörande, och att lärdomar från framgångsrika exempel kan bidra till fortsatt trygghetsarbete.

